

Verkkokauppa plus 2026

**PISTEYTETTÄVÄT
VAATIMUKSET
VASTUULLISUUS OA1**

Tarjouspyynnön liite 18 C

Sisällys

1	Vastuullisuusvaatimusten merkitys puitejärjestelyssä	3
2	Toimitusketjun vastuullisuus ja seulontaprosessi.....	3
2.1	Arviointien syvyys	4
2.2	Arviointien laajuus.....	6
3	Ilmastovaikutusten raportointi.....	7
3.1	Vastuullisuusraportoinnin laajuus	8
3.2	Asiakkaan pääsy vastuullisuusraportteihin	9
4	Vastuullisuustiedon jakaminen Asiakkaille	10
5	Kestävän kehityksen kumppanuus.....	11

1 Vastuullisuusvaatimusten merkitys puitejärjestelyssä

Julkisten IT-hankintojen merkittävimmät kestävyysriskit ja negatiiviset vaikutukset liittyvät IT-komponenttien ja IT-tuotteiden raaka-aineiden tuottamiseen ja valmistukseen. Yksi Puitesopimuksen tärkeistä tavoitteista on, että Toimittajalla on (1) taito ja kokemus, (2) työkalut ja (3) prosessit, jotka auttavat Asiakkaita sovittamaan IT-strategiansa, liiketoimintaprosessinsa, työntekijäkokemuksensa sekä vastuulliset hankinnat parhaisiin elinkaaren hallintakäytäntöihin. Asiakkaat, jotka tekevät hankintoja tällä Puitesopimuksella, ovat elinkaaren hallinnan osalta eri kypsyytasoilla ja niillä on siten erilaiset tarpeet. Vaikka jotkut saattavat tarvita enemmän apua kiertotalouden lisäämisessä, toiset saattavat tarvita vain oikeaa tietoa IT-tuotteiden ostamisen, kierrätyksen ja uudelleenkäytön vastuullisuudesta ja ilmastovaikutuksista.

Vaikka Tilaaja tarkastelee asiaa koko puitejärjestelyn laajuudessa, tässä liitteessä kuvatut vaatimukset koskevat Toimittajan osalta osa-alueen 1 Puitesopimuksen perusteella tehtäviä hankintoja ja Toimittajan Puitesopimuksen toteuttamisessa hyödyntämää alihankintaverkostoa.

2 Toimitusketjun vastuullisuus ja seulontaprosessi

Verkkokauppajärjestelmän Toimittaja voi auttaa Tilaajaa ja Asiakkaita varmistamaan, että valmistajilta hankitaan tuotteita, jotka täyttävät Asiakkaiden ja Puitesopimuksen vähimmäisvaatimukset toimitusketjun riskien arvioinnin ja/tai lieventämisen sekä vastuullisuuden osalta. Lisäksi osapuolet voivat yhdessä ohjata suuremman osan hankinnoista valmistajille, joiden vastuullisuustyö on kattavaa ja tehokasta. Samalla lisätään muiden valmistajien motivaatiota edistää omaa vastuullisuustyötään.

Puitejärjestelyn tavoitteena on:

1. varmistaa, että Puitesopimuksen perusteella hankittujen tuotteiden valmistajia arvioidaan jatkuvasti, ja että ne täyttävät Puitesopimuksen vähimmäisvaatimukset ihmisoikeuksien sekä ympäristö- ja ilmastopolitiikan osalta;
2. tarjota Tilaajalle ja sen mahdollisesti valitsemalle Asiakkaiden edustajien vastuullisuusohjausryhmälle relevanttia ja ajantasaista tietoa Puitesopimuksessa tarjottavien valmistajien vastuullisuuden tilasta;
3. tarjota Asiakkaille näkemyksiä siitä, millä valmistajilla on alan parhaat kestävä kehityksen hallintakeinot ja -järjestelmät; ja
4. lisätä valmistajien motivaatiota edistää omaa vastuullisuustyötään.

Tarjoajan tämän kohdan 2. mukaiset enimmäispisteet (70 pistettä) muodostuvat sen perusteella, miten se seuloo valmistajien toimintaa ja saavutuksia vastuullisuuden suhteen, sekä arvioi näihin liittyviä riskejä.

Tarjoajan tulee esittää seikkaperäisesti erillisellä liitteellä kuvauksensa siitä, miten se toteuttaa kohdissa 2.1 (Arviointien syvyys) ja 2.2. (Arviointien laajuus) määritellyt arvioinnit. Kuvauksen tulee sisältää seuraavat asiat:

1. taulukkoon 1 perustuva kuvaus Tarjoajan käyttämistä vastuullisuuskriteereistä ja tietolähteistä, joiden perusteella arviointi suoritetaan
2. tieto siitä, mitkä Tarjoajan tarjouksessaan tarjoamansa valmistajat on arvioitu taulukon 2 mukaisissa tuoteryhmissä ja milloin arviointi tehtiin,
3. miten kuvattu arviointimekanismi toimii jatkuvaluontoisena prosessina sopimuskauden aikana nykyisille ja uusille valmistajille, ja
4. kuvaus Tarjoajan prosess(e)ista valmistajan vastuullisuuteen liittyvien epäilyiden ja poikkeamien hallintaa varten.

Kohdat 1.–4. sisältävä kuvaus saa olla enintään kuusi (6) A4-sivua pitkä.

2.1 Arviointien syvyys

Arvioinnin tulee kattaa useita kestävyyskriteerejä, jotka antavat arvion siitä, kuinka kattavasti Tarjoaja työskentelee valmistajien ja niiden toimitusketjun kestävyiden sekä vastuullisuuden parissa.

Taulukko 1, pisteytys on seuraava:

<p>Tarjoaja arvioi valmistajien vastuullisuutta useiden (yli 40) ja yksityiskoh- taisten vastuullisuuskriteerien perusteella. Kriteerien tulee kattaa vähin- tään seuraavat osa-alueet: eettinen ohjeistus, korruption torjunta, ihmiso- keudet ja työntekijöiden oikeudet, ympäristö ja ilmasto sekä konfliktimine- raalit.</p> <p>Tarjoaja pystyy antamaan edellä määriteltyjen kriteerien perusteella vertai- lukelpoisia valmistajakohtaisia tietoja, jotka muu kuin valmistaja itse toden- taa. Tarkastuksen suorittaa joko riippumaton, luotettava kolmas osapuoli (EcoVadis tai vastaava) tai tiedot on haettu julkisista lähteistä ja toden- nettu Tarjoajan vakiintuneessa prosessissa.</p> <p>Tarjoaja seuloa valmistajia säännöllisesti edellä kuvatulla tavalla ja sillä on kyky visualisoida valmistajien vastuullisuudessa tapahtuvia muutoksia sekä sisällyttää seulonnan piiriin myös uusia valmistajia. Seulonnan pii- rissä on sopimuskauden aikana oltava vähintään 85% Puitesopimuksen valmistajista euromäärissä laskettuna.</p> <p>Tarjoajalla on prosessi(t) valmistajan vastuullisuuteen liittyvien epäilyiden ja poikkeamien hallintaa varten.</p>	50p
<p>Tarjoaja arvioi valmistajien vastuullisuutta monien (yli 20) ja yksityiskoh- taisten vastuullisuuskriteerien perusteella. Kriteerien tulee kattaa vähin- tään seuraavat osa-alueet: eettinen ohjeistus, korruption torjunta, ihmiso- keudet ja työntekijöiden oikeudet, ympäristö ja ilmasto sekä konfliktimine- raalit.</p> <p>Valmistajakohtaiset tiedot tarkastetaan suoraan valmistajalta esimerkiksi itsearviointilomakkeella.</p> <p>Tarjoaja seuloa valmistajia säännöllisesti edellä kuvatulla tavalla ja sillä on kyky raportoida valmistajien vastuullisuudessa tapahtuneet merkittävät muutokset sekä sisällyttää seulonnan piiriin myös uusia valmistajia. Seu- lonnan piirissä on sopimuskauden aikana oltava vähintään 85% Puitesopi- muksen valmistajista euromäärissä laskettuna.</p> <p>Tarjoajalla on prosessi(t) valmistajan vastuullisuuteen liittyvien epäilyiden ja poikkeamien hallintaa varten.</p>	25p
<p>Tarjoaja arvioi valmistajien vastuullisuutta muutamilla kriteereillä, jotka kat- tavat joitakin seuraavista osa-alueista: eettinen ohjeistus, korruption tor- junta, ihmisoikeudet ja työntekijöiden oikeudet, ympäristö ja ilmasto sekä konfliktimateriaalit.</p>	10p
<p>Tarjoaja ei arvioi valmistajia vastuullisuuskriteereillä.</p>	0p

Tarjoaja voi saada tästä kohdasta enintään 50 pistettä.

2.2 Arviointien laajuus

Tarjoajan suorittaman arvioinnin tulee kattaa tarjottujen valmistajien vastuullisuuden seulonta taulukossa 2 määritellyissä tuoteryhmissä. Kyseiset tuoteryhmät edustavat Puitesopimuksen merkittävintä volyymia ja siten suurimpia CO2-päästöjä. Selvyyden vuoksi todetaan, että arvioinnin ulkopuolelle jäävät palvelut, ohjelmistot ja tarvikkeet, vaikka ne olisi sisällytetty kyseiseen tuoteryhmään.

Taulukko 2, pisteytys on seuraava:

	1. Työasemat (pöytäkoneet, kannettavat ja näytöt)	2. Mobiililaitteet (tablettit laitteet ja pu- helimet)	3. Tulostimet ja monitoimi- laitteet	4. Palvelimet, tallennusjär- jestelmät ja verkkolaitteet
Vähintään 85%:sta tuoteryhmään tarjottuista valmistajista on tehty vastuullisuus- arviointi taulukon 1 mukaisesti	5p	5p	5p	5p
Vähintään 75%: sta tuoteryhmään tarjottuista valmistajista on tehty vastuullisuus- arviointi taulukon 1 mukaisesti	3p	3p	3p	3p
Vähintään 50%:sta tuoteryhmään tarjottuista valmistajista on tehty vastuullisuus- arviointi taulukon 1 mukaisesti	1p	1p	1p	1p
Tarjoaja ei arvioi tarjoamia valmistajia	0p	0p	0p	0p

Tarjoaja voi saada tästä kohdasta enintään 20 pistettä (5 pistettä * 4 tuoteryhmää). Jokaisen mainitun valmistajan arviointi on suoritettava

taulukossa 1 määriteltyjen arviointikriteerien kuvauksen mukaisesti. Mikäli Tarjoaja tarjoaa vain yhtä valmistajaa tuoteryhmään ja on tehnyt siitä vastuullisuusarvioinnin, saa Tarjoaja täydet pisteet.

3 Ilmastovaikutusten raportointi

Elinkaaren hallinnassa on kyse maapallon resurssien vastuullisesta hallinnasta, tuotteiden pitkän käyttöiän varmistamisesta sekä arvokkaiden metallien ja komponenttien talteenotosta ja kierrätyksestä. Tämä tarkoittaa omistamisen kokonaiskustannusten tarkastelemista sekä rahallisesta että ilmastovaikutusten näkökulmasta, ei vain ostohinnan näkökulmasta. Vastuullinen elinkaaren hallinta tulisi asettaa strategiseksi prioriteetiksi, jotta investoinneista tuotteisiin saadaan selkeästi enemmän arvoa. Päämääränä on, että Toimittaja voi jatkuvasti tarjota tietoa ja raportoida käyttäjäystävällisesti IT-tuotteiden ilmastovaikutuksista sekä auttaa Asiakkaita edistämään kiertotaloutta.

Tarjoajan tämän kohdan 3. mukaiset enimmäispisteet (45 pistettä) muodostuvat sen perusteella, miten se voi raportoida tuotteiden ilmastovaikutuksista Asiakkaiden ostamista tuotteista sekä kierrätykseen tai uudelleenkäyttöön palautuvista tuotteista ja, miten se voi auttaa Asiakkaita lisäämään kiertotalouttaan sekä vähentämään ilmastovaikutustaan.

Tarjoajan on esitettävä seikkaperäisesti erillisellä liitteellä, 1) mistä taulukossa 3 määritellyistä tuoteryhmän tuotteista se voi antaa tietoa tuotteiden ostamisen, kierrätyksen ja uudelleenkäytön ilmastovaikutuksista. Kuvauksessa tulee täsmentää mahdolliset erot tuoteryhmien välillä, 2) miten se tarjoaa päästötietoja tuotteiden ostamisen, kierrätyksen ja uudelleenkäytön ilmastovaikutuksista Asiakkaiden käytettäväksi taulukon 4 mukaisesti. Kuvauksen tulee sisältää otteita/näytteitä Tarjoajan työkalusta. Kuvaus saa olla enintään kuusi (6) A4-sivua pitkä.

3.1 Vastuullisuusraportoinnin laajuus

Tarjoajalla tulee olla kyky raportoida taulukossa 3 määriteltyjen tuoteryhmiin kuuluvien tuotteiden ilmastovaikutukset. Kyseiset tuoteryhmät edustavat Puitesopimuksen merkittävintä volyymia ja siten suurimpia CO₂-päästöjä. Selvyyden vuoksi todetaan, että raportoinnin ulkopuolelle jäävät palvelut, ohjelmistot ja tarvikkeet, vaikka ne olisi sisällytetty kyseiseen tuoteryhmään.

Taulukko 3, pisteytys on seuraava:

	1. Työasemat (pöytäkoneet, kannettavat ja näytöt)	2. Mobiililaitteet (tablet-laitteet ja puhelimet)	3. Tulostimet ja monitoi- milaitteet	4. Palvelimet, tal- lennusjärjestel- mät ja verkko- laitteet
Tarjoaja pystyy raportoimaan tuoteryhmien tuotteista loppuasiakkaan CO ₂ -päästöt kaikista seuraavista (3/3) ostot, kierrätys sekä uudelleenkäyttö (reuse)	5p	5p	5p	5p
Tarjoaja pystyy raportoimaan tuoteryhmien tuotteista loppuasiakkaan CO ₂ -päästöt kahdesta seuraavista (2/3) ostot, kierrätys sekä uudelleenkäyttö (reuse)	3p	3p	3p	3p
Tarjoaja pystyy raportoimaan tuoteryhmien tuotteista loppuasiakkaan CO ₂ -päästöt yhdestä seuraavista (1/3)	1p	1p	1p	1p

ostot, kierrätys sekä uudelleenkäyttö (reuse)				
Tarjoaja ei pysty raportoimaan tuoteryhmien tuotteista loppuasiakkaan CO ₂ -päästöjä yhdestäkään (0/3) seuraavista kategoriasta ostot, kierrätys sekä uudelleenkäyttö (reuse)	0p	0p	0p	0p

Tarjoaja voi saada enintään 20 pistettä.

3.2 Asiakkaan pääsy vastuullisuusraportteihin

Tarjoajalla tulee olla kyky tarjota Asiakkaille päästötiedot sisältävä(t) raportti/raportit mahdollisimman käyttäjystävällisesti taulukon 4 mukaisesti.

Taulukko 4, pisteytys on seuraava:

	Kaikki taulukon 3 tuoteryhmät
Asiakkaan tuoteostotietoihin sekä palautuneisiin (kierrätetyt ja uudelleenkäyttöön päätyvät) laitteisiin pohjautuvat CO ₂ -päästötiedot ovat Asiakkaan saatavilla taulukon 3. tuoteryhmien tuotteista valmiina raporteina 24/7. Tuoteostotietoihin perustuvien raporttien tulee olla ajantasaisia ja niiden tulee päivittyä vähintään kerran vuorokaudessa. Palautuneista laitteista koskevat raportit tulevat olla päivittyneet 30 päivässä siitä, kun laite on palautunut kierrätettäväksi tai uudelleen käytettäväksi.	25
Asiakkaan tuoteostotietoihin sekä palautuneisiin (kierrätetyt ja uudelleenkäyttöön päätyvät) laitteisiin pohjautuvat CO ₂ -päästötiedot sisältävä raportti on Asiakkaan saatavilla taulukon 3. tuoteryhmien tuotteista 24/7, mutta raportin saaminen edellyttää, että Asiakas lisää siihen itse joitain parametrejä.	10
CO ₂ -päästötietoja ei ole Asiakkaan saatavilla, vaan ne toimitetaan erikseen pyynnöstä tai ajoitettuna Asiakkaalle.	4
Tarjoajalla ei ole kykyä tarjota Asiakkaille päästötietoja sisältävää raporttia.	0

Tarjoaja voi saada enintään 25 pistettä.

4 Vastuullisuustiedon jakaminen Asiakkaille

Vastuullisen hankintatoiminnon ammattimaistaminen on edelleen välttämätöntä innovatiivisen kiertotalouden käytäntöjen saamiseksi mukaan ostoprosessiin. Tämän avulla myös tietoisuus vastuullisuustyöstä tulee tuoda mukaan jokapäiväiseen hankintojen tekemiseen ja sen avulla yhä useampi Asiakkaan hankintoja tekevä työntekijä alkaa ymmärtämään vastuullisuuden merkityksen ja toimaan sen mukaisesti.

Yksi Puitesopimuksen tärkeistä tavoitteista on Asiakkaiden hankintoihin liittyvien henkilöiden tietouden lisääminen vastuullisempaan tapaan. Yleisesti tiedetään, että vastuullisuuden viestiminen ja saaminen käytännön toimenpiteisiin vaatii aikaa ja systemaattisuutta. Asiakkaat tarvitsevat tietoa vastuullisuuden eri muodoista koko Puitesopimuskauden ajan.

Tarjoajan tämän kohdan 4. mukaiset enimmäispisteet (20 pistettä) muodostuvat sen perusteella, miten kattavasti Tarjoaja auttaa systemaattisesti Asiakkaita kohdistamaan Puitesopimuksen ostovoiman vastuullisiin valmistajiin ja niiden tuotteisiin sekä edistää säännönmukaisesti Asiakkaiden ymmärrystä kiertotaloudesta ja vastuullisten hankintojen vaikuttavuudesta sopimuskauden ajan.

Tarjoajan on esitettävä seikkaperäisesti erillisellä liitteellä kuvaus siitä, miten kattavasti Tarjoaja hoitaa systemaattisen valistamisen vastuullisten hankintojen tekemisestä, tarjoaa kouluttautumiseen käyttäjäystävällisiä tapoja sekä aktiivisesti tarjoaa kanavan Asiakkaiden vastuullisuustekojen ja vastuullisten hankintojen jakamiseen toisille Asiakkaille sopimuskauden aikana. Kuvaus saa olla enintään neljä (4) A4-sivua.

Taulukko 5, pisteytys on seuraava:

<p>Tarjoajalla on selkeä toimintamalli ja menetelmät, joilla se lisää systemaattisesti Asiakkaiden ymmärrystä vastuullisista hankinnoista ja, joilla se auttaa Asiakkaita edistämään kiertotaloutta.</p> <p>Asiakkaalla on pääsy 24/7 Tarjoajan valistustietoiskuvideoita sisältävään kokoelmaan. Tietoiskuvideoiden tulee olla saatavilla vähintään suomen kielellä puhuttuina. Kokoelmaan tulee myös voida lisätä Asiakkaiden toisilleen jakamat vastuullisuuteen liittyvät parhaat käytännöt, joita Tarjoaja aktiivisesti auttaa tuottamaan. Kokoelman kattavuus osoittaa, että Tarjoaja on valmistautunut vakuuttavasti auttamaan Asiakkaita niiden kypsyystasosta riippumatta.</p>	20p
<p>Tarjoajalla on toimintamalli ja menetelmät, joilla se lisää Asiakkaiden ymmärrystä vastuullisista hankinnoista ja, joilla se auttaa Asiakkaita edistämään kiertotaloutta.</p> <p>Asiakas saa vastuullisuuteen liittyviä luokkahuone- tai virtuaalikoulutuksia erikseen sovittaessa, mutta sille ei tarjota ympärivuorokautista pääsyä suomen kielellä puhuttuihin videoihin. Koulutukset osoittavat, että Tarjoaja on hyväksyttävällä tasolla valmis auttamaan Asiakkaita niiden kypsyystasosta riippumatta.</p>	8p
<p>Tarjoajalla on yksittäisiä menetelmiä, joilla se lisää Asiakkaiden ymmärrystä vastuullisista hankinnoista ja, joilla se auttaa Asiakkaita edistämään kiertotaloutta.</p> <p>Asiakkaalla on pääsy Tarjoajan vastuullisuustietoa sisältävään dokumentaatiokokoelmaan. Dokumentaatiokokoelman tulee olla saatavilla vähintään suomen kielellä. Kokoelman kattavuus osoittaa, että Tarjoaja on välttävästi valmistautunut auttamaan Asiakkaita niiden kypsyystasosta riippumatta.</p>	5p
<p>Tarjoajalla ei ole toimintamallia tai menetelmiä, joilla se lisäisi Asiakkaiden ymmärrystä vastuullisista hankinnoista ja, joilla se auttaisi Asiakkaita edistämään kiertotaloutta.</p>	0p

Tarjoaja voi saada enintään 20 pistettä.

5 Kestävän kehityksen kumppanuus

Toimittaja toimii strategisena kumppanina ja neuvonantajana Tilaajalle koko sopimuskauden ajan tarjoten tietoa vastuullisuuden tilanteesta toimialalla, kansallisesti ja Pohjoismaisella tasolla. Toimittajalla on selkeä toimintamalli, miten se toimii systemaattisesti neuvonantajana ja strategisena kumppanina Tilaajalle

vastuullisuuskysymyksissä koko sopimuskauden ajan. Toimintamallin tulee sisältää seuraavat viisi osa-aluetta:

1. Toimittajalla on selkeä suunnitelma ja vuosikello, miten se toimittaa Tilajalle katsauksia vastuullisuuden tilasta IT-toimialalla.
2. Toimittaja tuottaa Tilajalle tietoa IT-toimialan regulaation kehityksestä ja muutoksista.
3. Toimittaja tuottaa tietoa vastuullisuuden tilasta kansallisella tasolla perustuen kyselydataan, jotta Tilaja voi kehittää vastuullisia hankintoja tehokkaammin ja dataan perustuen.
4. Toimittaja järjestää vuosittaisen kansallisen seminaarin vastuullisuudesta, johon kutsutaan eri sidosryhmiä toimialalta.
5. Toimittaja järjestää Tilajan valitsemalle kokoonpanolle erikseen sovitussa työpajoja tietyistä vastuullisuusteemoista.

Tarjoajan tulee esittää seikkaperäisesti erillisellä liitteellä kuvauksensa siitä, miten kattavasti Tarjoaja toteuttaa edellä mainitun strategisen kumppanuuden ja neuvonnan. Tarjoajan tämän kohdan 5. mukaiset enimmäispisteet (25 pistettä) muodostuvat sen perusteella, miten kattavasti Tarjoaja toimii strategisena kumppanina ja neuvonantajana.

Taulukko 6, pisteytys on seuraava:

Tarjoajan toimintamalli sisältää kaikki 5 osa-aluetta (5/5).	20p
Tarjoajan toimintamalli sisältää vähintään kolme, mutta enintään viisi osa-aluetta (3–4/5).	10p
Tarjoajan toimintamalli sisältää alle kolme osa-aluetta (0–2/5).	0p

Mikäli Tarjoaja voi tuottaa kohdan 3. mukaista tietoa Pohjoismaisella tasolla, Tarjoaja saa viisi (5) lisäpistettä.

Tarjoaja voi saada enintään 25 pistettä.

Tarjoaja voi saada kaikista kohdista enintään yhteensä 160 pistettä.